

З досвіду впровадження комплексної системи управління якістю продукції

НА БАЗІ СТАНДАРТИЗАЦІЇ

Йде обмін членських квитків

— Орієнтація всіх галузей економіки, роботи кожного міністерства і підприємства на рішуче підвищення ефективності і якості — це, товариші, тепер найважливіше. Так сформулював наше головне завдання, суть всієї нашої роботи Генеральний секретар ЦК КПРС товариш Л. І. Брежнев у звітній доповіді XXV з'їзду партії.

Починаючи з 1975 року, робота по створенню комплексної системи управління якістю продукції ведеться на нашому підприємстві по двох основних напрямках — впровадження системи бездефектної праці (СБП) і розробка та впровадження комплексу стандартів по управлінню якістю продукції.

Впровадження СБП здійснювалося шляхом розвитку і вдосконалення діючої на УВП з 1968 р. системи бездефектного виготовлення продукції (БВП) і здалі її з першого пред'явлення. Так цілеспрямовано і планомірно уточнювалися організаційні принципи системи БВП, а її дії послідовно розвивалися на всі технологічні операції. Суттєвих змін зазнало і положення про преміювання робітників за високу якість виготовлення продукції. Тепер кожному виконавцю доведено затверджений ліміт повернень на доробку, а відповідно і процент здачи продукції з першого пред'явлення. Розмір премії за результатами роботи за місяць залежить від досягнутого показника (здача продукції з першого пред'явлення) в порівнянні з затвердженим.

На всі моделі, що їх шне УВП, визначено установочні операції, де здійснюється контроль цілого вузла виробу і в разі виявлення зауважень його повертають виконавцю на доробку безпосередньо в агрегаті. Робітники, закріплені за установочними операціями, одержують премію на 3 проценти вище, ніж інші.

Все це дає позитивні результати. Так, за жовтень і листопад після визначення і впровадження установочних операцій, ВТК прийняв з першого пред'явлення 98,7 і 99,3 процента виробів при затвердженні 94 процентах. За перевищення ліміту повернень на доробку за ці два місяці чотирьох чоловік повністю було позбавлено преміальної оплати.

За ці роки система бездефектного виготовлення продукції значно вдосконалилась, але, проаналізувавши її, ми дійшли до висновку: система БВП не може забезпечити ефективного розв'язання всього комплексу завдань по управлінню якістю праці і продукції. Основний її недолік полягає в тому, що вона не охоплює праці інженерно-технічних працівників і

службовців УВП, яка в деяких випадках вирішальним чином впливає на якість продукції. 1976 року на підприємстві приступили до впровадження бездефектної системи праці, що передбачає оцінку якості праці трудівників УВП з допомогою коефіцієнта якості праці. При розрахунку цього коефіцієнта для ІТП і службовців цехів враховуються такі показники:

здача продукції ВТК з першого пред'явлення; повернення продукції від цехів споживачів, як, наприклад, повернення підготовчого цеху від закрийного, закрийному від швейного; величина браку; виконання заходів по якості; порушення технології дисципліни; наявність рекламій та інше.

У залежності від досягнутого значення коефіцієнта якості розмір премії за звітний період може змінюватися від 100 до 50 процентів. Впровадження цих показників сприяє дальшій активізації діяльності ІТП і службовців цехів, що спрямована на значне підвищення якості виготовлення продукції.

Суттєво вдосконалено і систему оцінки та стимулювання якості праці контролерів ВТК у цехах. З цієї метою додатково впроваджено показник оцінки в балах вибіркової перевірки готової продукції, прийнятої від ВТК, що проводиться два рази на тиждень групою управління якістю. В залежності від кількості набраних балів визначається процент їх премії.

Для працівників відділів і служб підприємства поточне значення коефіцієнта якості праці залежить від кількості і характеру помилок та порушень порядку проведення робіт, що допускаються при виконанні встановленої програми.

Всі порушення і помилки ми поділили на загальні, властиві для всіх підрозділів, і на специфічні. Для кожного виду таких порушень і помилок встановлено відповідний коефіцієнт зниження.

Серед загальних для всіх відділів і служб показників, що їх враховують при розрахунку коефіцієнта якості праці, можна назвати такі: невиконання з вини відділу або працівника заходів, спрямованих на підвищення якості продукції, наказів директора, розпоряджень головного інженера, рішень, прийнятих постійно-діючою комісією по якості; порушення встановленого розпорядку; неритмічна робота цехів з вини відділів; несвоєчасний розгляд раціоналізаторських пропозицій; несвоєчасне представлення даних по вимозі інших відділів; відсутність творчих планів і зобов'язань.

Специфічні показники розроблено стосовно до конкретної роботи кожного виконавця.

У залежності від величини кое-

фіцієнта якості праці, що склався за місяць, премія нараховується таким чином:

від 1 до 0,8 — 100 процентів нарахованої премії
від 0,79 до 0,6 — 80 »
від 0,59 і нижче — 50 »

Впровадженню системи бездефектної праці передувала робота по розробці посадових інструкцій для кожного працівника і взаємодії всіх служб і відділів.

Для того, щоб СБП правильно зрозуміли всі ІТП і службовці, вересень місяць було оголошено пробним місяцем по впровадженню системи бездефектної праці. Протягом цього часу всі детально ознайомилися з показниками, з величиною коефіцієнта на кожен показник і з самим принципом дії системи. По закінченні місяця група управління якістю узагальнила результати роботи і кожен працівник побачив, на скільки процентів знизився йому премія за ті чи інші упущення та порушення.

СБП діє на нашому підприємстві п'ять місяців. За цей час сталися великі позитивні зрушення: покращилась дисципліна, підвищилась відповідальність за виконання, змінилась взаємодія між працівниками відділів і служб. З часом ця система, безумовно, буде вдосконалюватися. Вже тепер ми бачимо, що в її розробці є недоліки, а саме: поруч з впровадженням коефіцієнтів зниження необхідно застосувати і коефіцієнт підвищення, що давав би право на додаткове преміювання робітників, які домоглися найвищого значення коефіцієнта якості.

Комплексну систему управління якістю продукції впроваджуємо на базі стандартів підприємства (СТП), що спираються на державні і охоплюють всі сфери діяльності підрозділів на кожному етапі створення, виробництва й експлуатації виробів. З цієї метою було намічено тематику СТП і затверджено графік їх розробки.

У даний час на УВП вже розроблено 12 СТП, 11 з них впроваджено у виробництво. Наприклад: КСУЯП, основні положення; вхідний контроль сировини та допоміжних матеріалів; контроль якості готової продукції; порядок профілактичного обслуговування технологічного обладнання; оцінка якості праці; система бездефектного виготовлення продукції; терміни і визначення; оцінка роботи контролерів; порядок присвоєння звання «Відмінник якості»; показники якості праці основних виробничих цехів; показники якості праці допоміжних служб і показники якості праці відділів і служб.

Всі впроваджені СТП діють на етапі виготовлення виробів, що є основною ланкою в системі забез-

печення якості готової продукції. При застосуванні стандартів підприємства стабільний рівень якості продукції забезпечується в результаті впровадження нового технологічного обладнання, засобів малої механізації, вдосконалення технологічних режимів виробництва. В зв'язку з цим всі швейні машини 22-А класу замінені на 1022 і 97 класів. Обробка бокових, крокових, рукавних швів, шва спинки та плечевих швів проводиться на машинах 237 класу, тощо.

Проведена робота в справі стандартизації і механізації процесів дозволила підприємству домогтися добрих результатів. Протягом 1976 року випущено виробів першим сортом 99,9 при плані 99,3 процента. Ліквідовано втрати від браку, немає рекламій від споживачів. За рік реалізовано готової продукції на 2 мільйони 574 тисячі карбованців при плані 2 мільйони 450 тисяч. Фактичний виробіток на одного працюючого становить 106,9 процента.

Однак, при впровадженні КСУЯП нам довелося зіткнутися і з певними труднощами. Неритмічна поставка сировини і фурнітури призводить до того, що на підприємстві немає навіть дводенного запасу тканини. Це різко ускладнює якісне проведення вхідного контролю. Не все гаразд і з забезпеченням фурнітурою.

З метою продовження роботи по впровадженню КСУЯП на підприємстві складено план організаційно-технічних заходів і графік його проведення. Нам необхідно впровадити СТП на першій стадії — стадії розробки виробів. Тут вирішуватимемо такі завдання: планування рівня якості; контроль за розробкою і виготовленням дослідного зразка; вивчення і використання науково-технічної інформації; розробка і освоєння нових видів продукції; розробка і впровадження нових технологічних процесів і методів контролю якості продукції.

На третій стадії впровадження КСУЯП розв'язуватимемо питання транспортування, порядок передачі і прийому продукції.

Велику роль покликана відіграти впровадження стандарту підприємства на IV стадії — стадії експлуатації, куди входить вивчення попиту, збирання й аналіз інформації про якість продукції, підготовка рекомендацій щодо поліпшення якості виробів.

Попереду велика, напружена робота всіх служб підприємства, але ми докладемо максимум зусиль, щоб справитися з поставленим завданням і впровадити КСУЯП у всіх ланках підприємства.

Г. ПОЗИНЮК,
головний інженер Кам'янець-Подільського УВП.

Урочисто і святково зустрічав того вечора своїх відвідувачів обласний Будинок культури глухих. Просторий зал заповнили ветерани праці, активісти культзакладу, представники громадських організацій, молодь, робітники учбово-виробничого підприємства і компактних груп. Голова Ворошиловградського облвідділу Т. А. Пиликіна виступила з інформацією про значення обміну членських квитків, розповіла про розвиток і становлення нашого Товариства та обласної організації УТОГ.

Після розпочався обмін членських квитків. Першими їх отримали ветерани і передовики праці. Учасники художньої самодіяльності показали виставу «В сувору годину світланку».

Обмін членських квитків УТОГ у первинних організаціях Товариства триває.

Ф. ЧАБАНОВА,
пенсіонерка.

★ ★ ★

У Ружинській первинній організації УТОГ Бердичівського міжрайвідділу Житомирської області на обліку понад 60 членів Товариства. Тут, як і в усіх республіці, йде обмін членських квитків.

У приміщенні районного відділу соціального забезпечення відбулося урочисте їх вручення. Одним з перших, хто удостоївся такої шани, — колишній коваль Топорівського буржорадгоспу В. Т. Махов. Понад 45 років життя віддав трудівник своїй улюбленій праці.

Квитки було вручено також робітникам радгоспу Ф. Тарашук, подружжю Богущів та іншим. З теплими словами привітання до присутніх звернувся інспектор районного відділу соціального забезпечення П. М. Руденко.

П. РАДЬКО.

Майстри сувенірів

Члени компактної групи УТОГ виробничого об'єднання «Таврія» розгорнули змагання на честь 60-річчя Великого Жовтня.

По-ударному працює подружжя Людмили і Дмитра Горпинченків. Начальник цеху Павлова говорить, що Людмила щодня випускає добротні сувеніри, її портрет занесено на Дошку Пошани. Горпинченко Дмитро почав новий рік з того, що змінив професію. Раніше він був різьбярем по дереву, а тепер випускає сувеніри, карбовані по металу.

З нового року освоїли нову роботу Валентина Сіренко, Одарка Василенко, Іван Зайцев та інші. Замість дерев'яних виробів вони почали випускати сувеніри з оргскла.

Р. СКОВОРОДНИКОВ.

м. Ялта,
Кримської обл.

ФОТОІНФОРМАЦІЯ

Успішно завершила перший рік десятої п'ятирічки комсомольсько-молодіжна бригада Ужгородського УВП-2. Протягом 1976 року колектив чотири рази підняв займав перше місце в змаганні з врученням перехідного Червоного прапора і першої грошової премії.

Нині молоді виробничники широко розгорнули змагання за гідну зустріч 60-річчя Великого Жовтня. Середнє виконання норм виробітку в бригаді становить 120 процентів при відмінній якості.

У Садгірському будинку куль-

тури відбувся урочистий вечір «Посвячення в робітники» випускників групи виробничого навчання.

Того вечора нагрудними знаками з присвоєнням звання «Почесний ветеран праці» було нагороджено робітників Чернівецького УВП П. П. Волошук, А. Д. Рожко, А. В. Тягій та Є. С. Політаєва.

На фото: комсомольсько-молодіжна бригада Ужгородського УВП-2 (перший знімок угорі) і випускники групи виробничого навчання Чернівецького УВП.

Фото С. ЧИСТЯКОВА і Л. КЛИМЕНКО.

НОВА ЛАБОРАТОРІЯ

Недавно на Запорізькому учбово-виробничому підприємстві на базі ділянки по виготовленню РПУ-2 створено центральну заводську лабораторію, яку очолив Олександр Петрович Макеев.

Потреба в такій лабораторії назріла давно, але особливо нагальною вона стала тепер, коли електроматитному реле РПУ-2 присвоєно державний Знак якості.

Силами робітників лабораторії і підприємства виготовлено і встановлено необхідне обладнання: стенд типових випробувань на стійкість проти спрацювання, на електричну зносостійкість, стенд часових параметрів реле, стенд теплових випробувань реле, стенд комутаційної здатності, стенд надійності комутації та інші.

Випробування в лабораторії проводяться за типовим планом, що ставить до виробів вимоги на рівні світових стандартів. Завдання лабораторії — прогнозувати брак на підприємстві.

Нині в лабораторії поряд з РПУ-2 випробовуються газосвітні трансформатори з витим магнітопроводом. Це новий, перший в Європі, вид трансформаторів, розроблений Всесоюзним інститутом трансформаторів у м. Запоріжжі.

Від свого попередника він відрізняється надійністю роботи. Тоді як газосвітний трансформатор працював три роки, то стрічковий — п'ятнадцять років. Трансформатори Запорізького УВП використовуються для вечірньої реклами.

— Основний наш замовник «Союзторггреклама», — розповідає начальник лабораторії О. П. Макеев. — Ми поставляємо свої трансформатори в Москву, Ленінград, Київ, Мінськ. На Олімпіаді, що відбудеться 1980 року в Москві, для освітлення теж будуть використані газосвітні трансформатори з стрічковим магнітопроводом нашого виробництва.

Лабораторія ще зовсім недавно почала діяти, і, закономірно, що Олександр Петрович мріє про її майбутнє.

— Хочеться зробити її базовою з випробування трансформатора. А для цього необхідно атестувати лабораторію. Все потрібне обладнання у нас є, крім «клімату», тобто потрібно поставити термокамеру (ТБК-04). Тоді ми зможемо перевірити надійність роботи трансформатора при низькій температурі.

С. НІКІТЕНКО.

ПОДРУГА ЧИТАЦЬКИЙ КЛУБ ДЛЯ ЖІНОК

У світлій весняній сукні з легкою квітчастою хусткою на плечах ходила дівчина лісом, збираючи проліски. Навкруги юрмилися берізки, простягаючи до неї віти.

Дорогою, що в'ється край лісу, йшов юнак. І раптом помітив дівчину. Йому сподобалися чорні, як смола, коси, викладені короною, великі карі очі і уста, як стиглі вишні. На мить йому здалося, що це й не дівчина, а швидше Мавка.

— Що ти робиш у нашому лісі? Навіщо стільки квітів?

— Я збираю їх і відношу до братської могили. Мій тато загинув на війні, а де похований — не знаю. Отож і кладу квіти он до того обеліску, — дівчина показала рукою на село.

— Дозволь і мені піти з тобою. Як тебе звати?

— Надія.

— А мене — Микола.

Дівчина приязно поглянула на нього і помітила, що у хлопця на диво блакитні очі і чуб кучерявий, кольору стиглої пшениці.

— А онде моє село і моя хата, на горбі, через кладку. Я живу з матір'ю. Мій тато також загинув, — розповідав Микола.

І здалося молодят, що знайомі вони давно-давно. І що ніколи не розлучалися.

...Надія була найменшою в сім'ї дитиною. Залишилися з матір'ю вдвох. В усьому була їй помічницею. З дитинства звикла ходити на ферму. Пам'ятає, що як почне було просятися, то мама змушена нести на плечах, щоб маленька Надія не поколола ніжки. В школу пішла — все одно на ферму дороги не забувала. А скільки радості було, коли дали групу корів.

Кажуть, що неетично питати у жінки скільки їй років — вік жінки визначається виглядом, який вона має. Буває, що молода жінка здається літньою, коли в неї відсутній інтерес до життя, а літня життєрадісна — аж ніяк не схожа на бабусю, що має онуків. Мені хочеться розповісти про одну мою знайому. Живе вона у Львові, звати її Яніна, прізвище Москалік, а по батькові її поки що не кличуть, не через відсутність поваги, а просто тому, що дуже молодо вона виглядає, незважаючи на те, що має четверо дітей. Вона — робітниця Львівського підприємства «Силует», працює на текстильно-галантерейній дільниці.

Переселенка з Польської Народної Республіки, Яніна прибула з батьками до нашої країни 1946 року, дев'ятирічною дівчинкою вступила до Львівської школи-інтернату для глухих дітей. Після закінчення школи в 1954—1955 ро-

ках проходила виробничі навчання в Дрогобичі, а потім працювала на Бродівському УВП.

Самовіддана праця, захоплення художньою самодіяльністю, участь

на. З'явилася на світ, виросла старша донька Марія, яка працює продавцем у магазині, подарувала їм першого онука Максимка. Побачиш бабусю з онуком, здаєть-

ся, що то мама з сином, аж ніяк не бабуся.

Другу доньку Яніни — Катрину завжди пам'ятати. По закінченні десятиріччя вона прийшла на наше підприємство, стала працювати друкаркою у технічно-експериментальному відділі. Майже рік була активною помічницею редколегії нашої стінної газети «За комуністичну працю» — друкувала матеріали, виявилася грамотною, сумлінною. Ми дуже шкодували, що вона пішла від нас. Дівчина мріє вступити на юридичний факультет університету і тому переїшла працювати в міліцію. Під-

ся, що то мама з сином, аж ніяк не бабуся.

У дні 100-річного ювілею В. І. Леніна Яніну нагороджено медаллю і туристичною путівкою на батьківщину Володимира Ілліча. Яніна Москалік — одна з найактивніших учасниць естрадного колективу Львівського будинку культури. Приємно бачити її на сцені — струнку, красиву, усмінену, вбрану зі смаком. І виникає сердечне побажання нашим жінкам — бабусям, матерям, щоб і вони були такими, як Яніна.

Л. АЛФІМОВА.

м. Львів.

ЗНАЙДЕНЕ ЩАСТЯ

— От і виросла помічниця! Славна доярка буде, — говорили в селі.

Раділо материнське серце за дочку. Гарна, роботяща, розумна, а серденько яке добре! Шкода тільки, що не чує дівчина. Та й вада ця не дуже помітна. Надія ж все розуміє з післю і сама пояснить, коли щось треба.

А в селі люди радять — хай у місто поїде. Там, серед таких, як вона, легше буде. Спробувала. Та не прижилась і знову повернулася до села.

А тут і жених трапився з сусіднього села. Микола — хлопець хоч куди. І люблять одне одного.

Та не поспішали одружуватися Микола і Надія. Справжнє почуття — те, що випробуване часом. Воно не боїться перешкод. Микола вже опікся одного разу, поспішив, одружився, а життя не склалося. Обое боялися помилитися і зробити неприємним життя коханої людини.

Та ось довгожданий день настав. Коли приїхав весільний поїзд за молодого, весело заграли музики. Як весняна вишня стояла Надія. Маковим цвітом палали рум'яні на щоках. Миколіні очі випромінювали сонце і щастя. Він бачив лише її одну! Цей щасливий для обох день назавжди запам'ятовується.

Миколина мати зраділа невістці. Побачила, що буде до кого прихилити голову на старість.

А Надія пішла на ферму. І хоч відстала ферма, вона не злякалась. Швидко і в передовики вийшла. А Микола радів — його Надійка тритисячниця.

Все село заговорило про Надію.

— Он яку працювиту жінку привів до хати Микола. І на Дошці Пошани — вона, і на обласній зльоті передовиків — вона. А що вже в хаті лад — діти ті, як квіти, ростуть. А вродливі ж! Донька — така ж блакитноока, як батько, син — чорнявий, як мати. І будинок новий побудували.

Радісний повертається додому Микола — знає, що там його чекає кохана дружина і діти.

...А як настає весна, Микола і Надія разом з дітьми ходять до лісу, збирають проліски і несуть до обеліску, де народилося їхнє щастя.

Н. АКСЮК.

Полтавська область

ЗАПИТУЙТЕ — ВІДПОВІДАЄМО

Дорога «Подруго»! Надходить весна, зрозуміло, що кожна жінка хоче бути привабливою. Проте не всі мають можливість відвідувати косметичний кабінет. Просимо порадити, які маски можна приготувати в домашніх умовах.

ІРИНА ПОРКУНОВА.

м. Львів.

НА ПРОХАННЯ РЕДАКЦІЇ ДИРЕКТОР КИЇВСЬКОГО ІНСТИТУТУ ЛІКАРСЬКОЇ КОСМЕТИКИ КАНДИДАТ МЕДИЧНИХ НАУК Д. Д. РУДЯГА ЗАПРОПОНУВАЛА КІЛЬКА МАСОК, ЯКІ МИ ПОДАЄМО НИЖЧЕ.

Розрізняють три види масок: очищувальні, розгладжувальні, тонізуючі. Останніми користуватися часто не рекомендується. Накладати маску слід увечері, перед сном, але на ніч не залишати. Порядок накладання маски такий: добре очистити шкіру, зробити парову ванночку або компрес із гарячої чи теплої води, а якщо шкіра подразнюється, її слід змастити кремом.

Маска Клеопатри: на одну маску потрібно 2—3 чайних ложки кремнезему (глини) розмішати з 2—3 ложками сирого молока і ложкою меду. Одержану масу рівномірно нанести на обличчя. Маска очищає, розгладжує жирну шкіру, надає їй матового відтінку.

Маска «римська»: 2 столові ложки борошна зеленого гороху змішати з двома столовими ложками маслянки. Одержану масу накладати рівномірно на обличчя. Коли маса стане твердою, зняти круговими рухами пальців. Змити спершу гарячою водою, потім холодною. Ця маска очищає, розгладжує і надає матовості жирній шкірі.

Фінська маска: хлібна запара (тісто) накладати на обличчя товщиною 1 сантиметр. Через 30 хвилин змити гарячою водою і кілька разів сполоснути дуже холодною водою. Маска очищує, розгладжує. Суху шкіру робить еластичною.

Американська маска: для однієї маски потрібно зварити одну велику картоплину в шкірці, потім почистити, розтерти, змішати з невеликою кількістю молока і одним жовтком. Одержану масу підігріти і нанести на лице. Щоб якомога довше зберегти тепло, обличчя слід прикрити махровим рушником. Через 20 хвилин маску змити гарячою водою, сполоснути холодною. Маска корисна для будь-якої шкіри.

Маска з квасолі: чашку квасолі розмочити протягом кількох годин, потім розварити у невеликій кількості води, протерти через волосяне сито. Гарячу масу зміша-

ти з соком половини лимона і однією столовою ложкою олії. Ще теплою накладати на лице на 15—20 хвилин. Змити гарячою водою, сполоснути холодною. Це живильна і тонізуюча маска, а тому користуватися нею часто не варто.

Жовткова маска: один жовток змішати з соком половини лимона, з тертою шкірою цілого лимона і чайною ложкою олії. Нанести на лице на 20—30 хвилин. Змити ватним тампоном, змоченим у холодній воді. Рекомендується застосовувати при зморшках.

Білока маска: слід накладати на лице білок і тримати поки не засохне. Змити маску водою з лимонним соком. Білока маска хороша засіб для пористої і в'язкої шкіри, але користуватися нею часто не варто.

Дріжджова маска: 20 грам дріжджів розвести у незначній кількості молока. Тримати на лиці доки не засохне. Потім змити гарячою водою, сполоснути холодною, добре просушити. Рекомендується для вугрової шкіри.

Маска з вівсяних пластівців: дві ложки вівсяних пластівців залити чотирьома ложками сметани або молока. Коли вони розм'якнуть, нанести на обличчя на 20 хвилин. Змити гарячою водою, сполоснути холодною. Рекомендується для шорсткої сухої шкіри.

Л. С. Можаровська трудиться майстром дільниці пошиття дитячого одягу Житомирського УВП.

На знімку: Л. Можаровська (ліворуч) передає набутий досвід робітниці Н. Соломкіній.

Фото І. БЕРЕЗНЯКА.

Сто сот очей шукатимуть мене.
Сто сотень рук простягнуться ласкаво.
Відмовлю всім. Та є ім'я одне,
яке не перекреслити лукаво.
Сто сот дверей обійми відкрива.
Сто сот надій навкруг мене никає!
Та є одна премудра голова,
яка мене і в думку не пускає.
Хай буде так. Сто сот ночей і днів
мовчати, глузлива і терпляча.
Та знайому:

на все життя позначу
це серце кам'яне
вогнем на дні.

Світлана ІОВЕНКО.

БЕРЕЗНЕВІ УСМІШКИ

Подарунок.

Мрія старого холостяка.

За зразком.
Мал. Н. КРИЖАНІВСЬКОЇ

НА КОНКУРС

З 1 жовтня 1976 року Центральне правління УТОГ оголосило літературний конкурс на кращий поетичний твір, що триватиме до 1 червня 1977 року. Його мета — пошук творчості глухих поетів і підготувати до видання новий збірник.

Нижче пропонуємо увазі читачів ряд творів, що надійшли на конкурс.

Хатынь

Зачем звонят колокола
На месте изб Хатыни?
Чтоб память вечного села
Жила в сердцах и ныне.
Зачем нам память горьких дней,
Зачем твердить о боли?
...Звонят грознее и сильнее
Колокола над полем.
— Пусть помнят все! — они
Гремят
Над пеплом, над полынью.
Гремит разгневанно набат
Над мертвою Хатынью.
Пусть в мире мир, покой и синь,
И добрый свет над нами,—
В сердцах людей стучит Хатынь,
Гремит колоколами.

И снова май, в час глухой,
Полночный
Не спит, сидит у дома инвалид,
И меж колен зажатые непрочно,
Постукивают тихо костыли.
И огонек притухшей папиросы

Чуть видной точкой светится
в ночи:
С нее, с войны, болящие вопросы
Обдумывает инвалид. Молчит.
И кашляет мучительно, нутужно,
И не табак той хворости виной.
Он подо Мгою наповал простужен
Жестоким, не забытою войною.
Он так сидит и курит до рассвета,
И жизнь идет былая перед ним...
И не в укор кому пишу я это,
Но, может, с ним мы рядом
Закурим с ним по-своему,
по-братски,
Он нам расскажет, что такое Мга,
И где его без почестей солдатских
Схоронена та, бывшая нога.
Припомнит Май... Не все его мы
знали,
А надо знать и помнить нам
сильней.
...Солдатские, тяжелые медали,
Что год, и тяжелее, и ценней.

Николай НЫРОВ.

м. Вінниця.

Севастопольские строки

Приютился домик под горою,
день и ночь над ним шумят ветра.
Дышат окна свежестью морскою,
открывая ставни по утрам.
Этот город сердцем надо слушать:
красоты и мужества полет,—
«Выходила на берег Катюша»,—
Севастополь праздничный поет.
Ни за что Россию не осилит
враг, пока герои в ней растут.
Где встает герой из бронзы вылит,
никакие танки не пройдут.
Родина... От края и до края
подвигам немеркнущим салют —
славим жизнь мы, даже умирая,
даже умирая, славим труд.
Если надо, силы ты утворишь,
а святое дело отстоишь.
Ты сейчас с таким размахом
строишь,
вдохновеньем творческим горишь!
Потому и в праздники и в будни
сыновья и дочери поют,
и легко от этих песен людям.
А ракеты — небо стерегут!

Анатолий СИМОНЕНКО.

м. Харків.

Рідна хата сниться

Часто мені сниться рідна хата,
Як на світанку вгору дим іде,
Як, бувало, мама на весняні свята
Глиною причілок підведе.
І в уяві бачу, як по вузькій
стежині,
Стомлена матуся додому з ферми
йде,
А колгоспне поле, за рікою, у
доліні,
До посіву тато трактором оре.

Валентина ГУМЕНЮК.

м. Житомир.

Сцена з вистави за мотивами трагедії Юрія Яновського «Дума про Британку» у виконанні артистів Народного самодіяльного театру Івано-Франківського будинку культури.

Фото І. ЩЕРБАНОКА.

ШАХИ І ШАШКИ

обласних змагань

В Чернігівському будинку культури закінчилась першість області з шахів і російських шашок. В змаганні взяло участь 48 спортсменів від усіх мікрайвідділів. Переможцями з шахів серед чоловіків стали першорозрядники Л. М. Бурба, який набрав чотири очки з чотирьох можливих. По 3,5 очка набрали першорозрядники М. І. Овсяник і А. А. Дойбан, які посіли відповідно 2 і 3 місця. Всі вони — представники команди Чернігівського мікрайвідділу УТОГ.

Серед жінок, набравши три очки з чотирьох, перемогла О. Ф. Сміян, другою стала Т. С. Староверова, обидві з Чернігівського мікрайвідділу, третьою — М. Ф. Лапко (Прилуцький МРВ).

В командному заліку з 9,5 очками з 12 турнірних таблиць очолили шахісти Чернігівського, другими стали спортсмени Прилуцького, третіми — Бахмацького МРВ.

3 шашок переміг кандидат в майстри спорту Баканович (5 очок

Призери

з 5). Друге місце з 4 очками виборов кандидат в майстри спорту Анашко, третє — другорозрядник Охріменко.

Відмінну підготовку показала третьорозрядниця Красовська (Городнянський МРВ), яка, набравши чотири очки з п'яти, зайняла першу сходинку. Борисенко з Чернігівського УВП, Градобик (Ніжинський МРВ) та Лазун з Бахмацького МРВ набрали однакову кількість очок (по 3). За таблицею коефіцієнтів другою стала Борисенко, третьою — Градобик.

Набравши 9 очок з 15, командну першість вибороли спортсменки Чернігівського МРВ, другими з 8,5 очками стали шахісти Чернігівського УВП, третє місце (7,5 очка) зайняли спортсмени Прилуцького МРВ.

Всім призерам змагань вручено дипломи і цінні подарунки.

В. ЄФІМОВ,

головний суддя першості, суддя республіканської категорії.

СЛУЖБА ЗДОРОВ'Я

СКАЛЬПЕЛЬ, «ДОВІРЕНИЙ» ЕОМ

Схилювшись над мікроскопом, хірург обережно ввів мініатюрний інструмент в опероване вухо хворого. У затискачі — ледве помітна для неозброєного ока поліхлорвінілова «кісточка». Вона замінить пошкоджену недугою. Ще кілька невеличких коректуючих рухів, і на розташованому поруч телеекрані спалахнув сигнал: протез на своєму місці. Пацієнт радісно повідомив: «Чую, чую!». Цю унікальну операцію по відновленню слуху, під час якої діями хірурга вперше в вітчизняній медичній практиці керувала електронно-обчислювальна машина (ЕОМ), проведено в Київському інституті отоларингології.

Факт коментує директор інституту професор О. І. ЦИГАНОВ:

— До операційної підключено спеціальну електронну систему,

сполучену з обчислювальним центром. Її створили спільно з учнями інших наукових закладів столиці України. Під час операції до завитки хворого — головного слухового аналізатора внутрішнього вуха — прикладають тоненькі електроди. З їх допомогою спеціальні датчики вловлюють електричні потенціали аналізатора, свого роду реакцію на звуки, які надходять, і через посилювачі передають їх в обчислювальний центр. Порівнюючи ці сигнали з «пам'яткою» — розробленою моделлю здорового слухового апарату, ЕОМ негайно інформує хірурга про стан оперованих ділянок. Отже, лікар діє не «всліпу», як було раніше, а базується на точних даних. Ефективність операції значно підвищується.

В. ЧАМАРА.

Консультація нашого життя

До редакції надходять листи читачів, в яких вони просять розповісти про сумісництво на роботі та суміщення професій, про порядок зачислення, оплати, преміювання і нарахування відпустки. Нижче друкуємо відповідь на ці запитання.

Працювати по сумісництву на підприємствах, в об'єднаннях і організаціях нашого Товариства може обмежене коло працівників. Суміщати свою роботу з іншою дозволяється тільки у вільний від своїх обов'язків час і тільки на одному з підприємств. Якщо у виняткових випадках той чи інший робітник залучається до праці по сумісництву в свій робочий час, то за відпрацьований час по основній роботі йому заробітна плата не виплачується.

Сумісництво може бути таким, коли працівник займає, крім своєї основної роботи, другу, штатну на іншому підприємстві, в організації. Сумісництво може бути і таким, коли працівник виконує на іншому підприємстві, організації роботу на умовах погодинної оплати праці.

Позаштатне сумісництво допускається, незалежно від розміру заробітної плати працівника за місцем його основної роботи. Заробітна плата при цьому виплачується з безлюдного фонду. Така форма суміщення дуже поширена в Будинках культури і клубах, на Республіканських курсах підготовки і перепідготовки кадрів тощо. Але

і при цьому також потрібен дозвіл керівників з основного місця роботи і сумісного.

Виконання роботи по штатному сумісництву в цей час дозволяється лише службовцям, посадовим оклад яких на основній роботі не перевищує 70 карбованців на місяць, а також робітникам і молодшому обслуговуючому персоналу (прибиральницям, двірникам, сторожам, вахтерам), незалежно від розміру їх заробітної плати за основним місцем роботи.

Прийняття на роботу по сумісництву на штатні посади службовців, оклад яких перевищує 70 карбованців на місяць, а також інженерно-технічних працівників є грубим порушенням штатно-фінансової дисципліни і трудового законодавства.

Право працювати по сумісництву надається працівникам установ та організацій, які мають спеціальну освіту або великий досвід роботи. Це — керівники гуртків у Будинках культури, клубах та інших закладах клубного типу незалежно від відомчої належності. При цьому оплата по сумісництву повинна пере-

вищувати 50 процентів посадового окладу.

Робота по сумісництву допускається тільки в одній установі, організації і лише при наявності письмового дозволу керівників установи, організації (в якій даний працівник числиться на основній роботі та в якій він бажає працювати по сумісництву). Ці письмові дозволи повинні бути погоджені з місцевими комітетами профспілки. В дозволі з основного місця роботи необхідно вказати в якій установі, організації, на який період, в який час дозволяється працювати по сумісництву, а також умови оплати праці по основній роботі (посадовий оклад).

Забороняється працювати по сумісництву в організаціях, підприємствах або підконтрольних одна другій.

Оплата праці по сумісній посаді (роботі) службовцям, оклад яких не перевищує 70 карбованців на місяць, а також молодшого обслуговуючого персоналу та робітників провадиться із розрахунку встановленого для цієї посади (роботи) окладу (ставки) в залежності від обсягу та якості виконуваної роботи. Проте заробітна плата по сумісній посаді не повинна бути більшою, ніж встановлена даному працівнику по основній роботі.

Премія по сумісній роботі (посаді) нараховується на одержану сумісником заробітну плату по цій посаді і виплачується понад раніше вказаний граничний заробіток.

Відпустка по сумісній роботі надається одноразово з відпусткою по основній. Оплата відпустки по сумісництву провадиться лише службовцям, посадовий оклад яких по основній роботі не перевищує 70 карбованців на місяць, а також робітникам та молодшому обслуговуючому персоналу. У всіх інших випадках оплачується відпустка або компенсація не надається.

На відміну від сумісництва, де встановлені певні обмеження, в народному господарстві широко розповсюджена робота по сумісництву професій. Якщо сумісництво — це робота за межами своєї установи чи організації, а також за межами свого робочого часу, то суміщення професій — це виконання поряд із своєю основною роботою ще і роботи іншої професії, спеціальності на одному і тому ж підприємстві.

До 1975 року право на роботу сумісної професії мали тільки робітники. Згідно вказівкам директивних органів тепер дозволено керівникам підприємств, за погодженням з комітетами профспілки, встановлювати доплату в розмірі до 30 процентів ставки або окладу робітникам, інженерно-технічним працівникам та службовцям за суміщення професій, розширення зони обслуговування або збільшення обсягу виконуваних робіт. Доплата в розмірі до 30 процентів може бути встановлена начальникам цехів та їх заступни-

кам, змінним, ст. майстрам, майстрам та іншим ІТП, які працюють безпосередньо в цехах, де завдяки розробленим оргтехзаходам забезпечено підвищення продуктивності праці, в порівнянні з плановою, за рахунок зменшення чисельності персоналу на обслуговуванні ділянки. При зниженні досягнутого рівня продуктивності праці або збільшенні чисельності персоналу доплати до посадових окладів можуть бути зменшені або скасовані зовсім.

Визначені доплати надаються з економії фонду заробітної плати, одержаної за рахунок вивільнення чисельності робітників у порівнянні з міжгалузевими і галузевими нормативами чисельності, нормами обслуговування та іншими нормативами трудових затрат.

В. ГАЛЕТА,
начальник відділу праці і заробітної плати ЦП УТОГ.

Редактор П. БУЛАТОВ.

Центральне правління Українського товариства глухих з глибоким сумом сповіщає про смерть ст. інженера-економіста Лебединського УВП

ВАСЮКОВИЧА
Михайла Петровича,

що сталася після тяжкої, тривалої хвороби і висловлює співчуття рідним і близьким покійного.